

reise

Mer info + priser om kommunist-sightseeingen på: www.crazyguides.com

HELGRÅTT: Stålværksbyen Nowa Huta ble bygd som kommunistens utstillingsvindu på 1950-tallet. Gråblokkene med atomvåpensikre kjellere skulle huse 80 000 verksarbeidere og familiene deres.

SCHTERKE SAKER: Underveis serverer den arbeidsløse stålværksarbeideren Mr. Wieslaw vodka og sylteagurker på Trabant'ens bagasjelokk.

ENSOMT: Morrapplis på restaurant Styłowa. Stusslige greier, men med tidsriktig kolonitt.

LANGBLOKK: Krakóws lengste boligblokk, innpå 250 meter lang. Fargelagt så sent som i for.

FALMET STOLTHET: Stålværket er fremdeles i full drift – selv om arbeidsløsheten har skrumpet kraftig.

KRAKÓW (VG) – Fint at det regner, så blir bildene bedre, gliser Crazy Mike og drar Trabant'en opp i 70 så den hylar av begeistring.

– Kjøpt for 250 euro. I tipp topp stand. Se bare her, sier Mike og gir full pinne fram mot redlynet for han står på bremser på den hvite Trabant'en. Crazy Mike Ostrowski (28) til livets opphold med å ta turister ut på «kommunist-sightseeing» i en gammel, svartmalt og putende totakter.

– En gang skal jeg lage et Trabant-monument, sier han og stryker kjærlig over dashbordet med «paraplyhåndtak

glr» og knapp for å koble inn ekstrabensintanken når raringen begynner å hoste.

Mike tar oss med til et grøtt kapittel av Polens etterkrigs historie – stålværksbydelen Nowa Huta 7 km fra Kraków sentrum – bygd for å huse 80 000 verksarbeidere og familjene deres etter krigen.

Rød fane

Før selv om muren har falt, blafrer den røde fane fremdeles her ute i kommunistens utstillingsvindu, der du fortsatt blir tilsmåkket av stålværksarbeidere som du tar bilder av hovedporten.

– Lurer på hva de er redd for, sier Mike.

– Kanse at noen skal stjele teknologien deres.

Strengt tatt kunne vi klart oss med lavkontrastrs svart-hvitt-fotos; massive Nowa Huta stiger opp av treddren som en velordnet stabel grådstre

blokker. Murhusene omkranser byens torv – en gang Lenin-plassen, nå omdømt til Ronald Reagan Square.

– Lenin-statuen som sto her, ble kjøpt av en svenske, forteller Mike, selv i yngste laget til å huske så mye av regimets hang til å stable Nowa Huta-beboerne etter rang og partibok i leiligheter av unik størrelse.

Mange av dem bor her fortsatt, i samme leilighet, i samme blokk – i kulisser fra en annen tid.

Etter sigende ble den gjennomregulerte og -kontrollerte kommunistbydelen her ute i «Polens Galicia» skjenket landet av Stalin selv.

Tause gjester

Men om omgivelsene er grå og depressive, er til gjengjeld Mike en fargerik fyr som gir av seg selv, shower og smyer historien inn under huden på

Crazy Guides

på en måte som holder Krakóws stab av offisielle byguider på armlengdes avstand.

– Vi må ha en kaffe, sier han og viser vel inn på restaurant Styłowa, et nitrist, falmet lokalt innredt kaffestue og mutte serverator som gir i stand til aftenens kommunist-disko med The Red Gutlars.

Ved kafébordet bretter Mike ut kartet og viser oss fotobøker fra pionertiden da innbyggerne risikerte livet i kampen for å få bygge sin egen kirke.

Den kom i 1977, og ble åpnet av biskopen i Kraków, senere pave Johannes Paul II.

Deluxe-turen tar oss til en ekte, tidstiktig innredet «kommunistteilighet» fra 50-tallet.

Vi kommer tett innpå stålværkets rykende skorsteiner og får se området der regimet

Sylteagurker

Siste stopp er hjemme hos Mike i nabolaget til Krakóws lengste boligblokk på 250 meter. Her dukker Mikes arbeidsløse nabo Mr. Wieslaw opp, eks-stålværksarbeider i blå lagerfrakk og skinnlue, for å servere oss vodka og sylteagurker på Trabant'ens bagasjelokk.

– «Bånskskj!»

Dag Fonbæk
i **POLEN**

E-post: dag.fonbaek@vg.no

Kommunist-sightseeing i gammel Trabant

CRAZY MIKE: Mike Ostrowski (28) er showmann og historieforteller av rang, og har gjort det til levebrød å kjøre turistene rundt på «kommunist-sightseeing deluxe» i sin gamle Trabant. Alle foto: DAG FONBÆK

REISEMÅL Kraków				Populære hoteller
Laveste priser	Pris pr. person	Fly-selskap	Avreise-dato	
Fra Oslo	985	Norwegian	27-06-07	Sheraton Krakow kr. 595
Fra Trondheim	1 626	Norwegian	20-01-07	AFFINITY OLD TOWN kr. 437
Fra Stavanger	2 307	Norwegian	05-12-06	Senacki kr. 415
Fra Tromsø	2 785	Norwegian	25-01-07	
Fra Bergen	3 126	Norwegian	07-12-06	
Fra Kristiansand	3 367	Flere	25-01-07	

Prisene gjelder for én person i dobbeltrom. *E-BILLETTER

Listen viser laveste pris i kroner funnet på Finn Reise siste 3 dager. Se www.finn.no/reise

Ny Scandoramakatalog – større enn noen gang før!

Vi gir deg større reiseopplevelser, et unikt fellesskap og gode ferieminner – til utrolige priser! Velg mellom 57 reisemål over hele Europa.

SPENNENDE NYHETER!

Azorene Rundt 8 dgr..... fra 7 595	Loiredalen 9 dgr..... fra 3 795
Belgiske Godbiter 8 dgr..... fra 5 795	Mallorca og Menorca 8 dgr..... fra 7 770
Irland 11 dgr..... fra 5 795	Malta 8 dgr..... fra 6 495
Krakow 8 dgr..... fra 3 695	Moskva 15 dgr..... fra 8 295
Kreta 8 dgr..... fra 6 780	Sicilia og Malta 8 dgr..... fra 7 695
Kroatia og Albania 8 dgr..... fra 6 795	Ser-England 10 dgr..... fra 3 795

Prisene gjelder pr person i dobbeltrom på rimeligste avgang. Bestill tidlig-rabatt er fratrukket. Bestill i ditt reiselyd eller direkte hos oss.

SCANDORAMA
Booking 800 10 110 • www.scandorama.no

Garantert et stort tilsvarende Annerledesmagasinet

Bestill tidlig-rabatt opphøyt 1000,-/pers. t.o.m. 30/11